

četrtninka

Četrtninka je glasilo samoorganiziranih četrtnih in krajevnih skupnosti Maribora.

kontakt: info@imz-maribor.org | 040 743 350

Begunci so tu.

»Tuje življenje«, ki nam je bilo tako daleč in pred katerim smo si tako dolgo zatiskali oči, je danes z vso silo udarilo vame. Vse, kar sem bral in slišal, je bilo sedaj tukaj, pred mano, udarilo je z vso neizprosnostjo in pritiskalo na mojo zavest in srce. Pred železniško postajo sem jih nepričakovano zagledal. Nekateri so posedali sredi parka, drugi pa so se nekoliko nervozno sprehajali po postaji. Sprva sem odvrtačal pogled od njih, saj nisem želel pasti oči, kot so to počeli drugi. Ljudje so jih namreč spremljali celo z bližnjih okenskih blokov in dobil sem sila neprijeten občutek, da na njih gledajo kot na vrsto posebno zanimive in nove atrakcije. Od daleč sem zagledal policista, ki sta spremljala in skrbno nadzorovala nezaželeno prišleke. Ko sem kupil vozovnico, mi je gospa na blagajni zlovолjno rekla: »Zdaj jih pa imamo.« Čakala je na mojo reakcijo. Kratko sem ji odgovoril: »Ja.« »Denar bi radi razmenjali. Vse menjalnice in banke pa so danes zaprte. V Avstrijo jih tako ali tako ne bodo spustili, saj je večina brez dokumentov«. Vzel sem svojo vozovnico in šel dalje. Niso bili videti kot zločinci, ki bi se jih bilo potrebno bati. Med njimi so bile tudi ženske in otroci. Opazil sem veliko mladih, ki so bili najbrž enake starosti kot jaz. Spraševal sem se, kakšna usoda jih čaka. Kje so njihove sanje o lepši in boljši prihodnosti? Kdo jih je potepal? Ostali so brez vsega, razen vrečk, ki so jih imeli pri sebi. Ozrl sem se na svoj velik kufer, ki sem ga vlačil za

foto: <http://www.mladina.si/>

sabo in postalo me je sram. Ljudje pa so jih z vseh strani spremljali s pogledi. Z zaničevanjem. Videl sem, da so v njihovih očeh enaki potepuškim in zavrženim psom, nadlogi, ki jo je treba čim prej odstraniti. Zavedel sem se, da se za njih šele sedaj začena pravi pekel. Evropa namreč že kaže svoj pravi obraz. Kako si upamo vzeti še zadnje, kar jim je ostalo? Kdaj smo postali tako sebični, prevzetni in brez vsakršne empatije do drugih? Odpravljaj sem se domov in zavedel sem se, da me bo doma čakalo toplo kosilo. Vprašal sem se, kaj bodo danes jedli tisti otroci, ki so sedeli na travi, ne vedoč, kako bedna usoda jih čaka. Kaj bodo ti ljudje jedli jutri? Kje se

bodo umili, kje bodo spali? Težko sem si predstavljal, kaj pomeni, če ostaneš brez vsega in še bolj me je stisnilo v želodcu. Potem pa naletiš še na zaprta vrata in očitajoče poglede. S čim so si zaslužili takšno kazen? S kakšno pravico jih obravnavamo kot garjave pse? Naj si še tako zatiskamo oči, smo odgovorni za njihovo bedo. Begunci so tu, ker se nismo nič kaj dosti brigali in smo kot člani Nata in Evropske unije podpirali tamkajšnjo vojno. Lahko jih zavračamo in še naprej bežimo pred lastno odgovornostjo, ali pa se odločimo, da jim bomo pomagali in stali ob strani. Odločitev je naša.

✚✚ Tomaž

ZBORI

Poročilo o delu v samoorganiziranih četrtnih in krajevnih skupnostih

SČS Nova vas, 3. 9. 2015

V Novi vasi smo se po poletnem oddihu ponovno zbrali in osvežili spomin na preteklo delovanje, uspešne delovne akcije in plodna prizadevanja za boljše bivanjsko okolje v naši mestni četrti. Ugotovili smo, da so spremembe že vidne, da nam skupaj uspeva premikati meje in vzpostavljati dialoge tam, kjer je to bilo pred časom še nemogoče.

Pridružilo se nam je nekaj novih obrazov in skupaj smo znova problematizirali urejenost pešpoti ob Pekrskem potoku, neizkoriščen potencial taborske tržnice, seznanili smo se z delovanjem samoorganiziranega sveta za varstvo uporabnikov javnih dobrin. Dogovorili smo se, da do naslednjega zbora poizvemo o dopisu, ki je bil poslan upraviteljem blokov v zvezi s knjižno ureditvijo funkcionalnih zemljišč in pripravimo osnutke dopisov, ki jih bomo poslali mestnemu redarstvu, mestni četrti in policiji. Strinjali smo se namreč, da bi redarstvo moralo večkrat kontrolirati neustrezno parkiranje avtomobile na našem območju, da mnogo prometne signalizacije še vedno ni ustrezno

obnovljene ter da obratovalni čas nekaterih lokalov krati spanec mnogih prebivalcev. Zadeva z obratovalnim časom je še posebej kritična tudi zato, ker ni oprijemljivega predpisa, na katerega bi se lahko sklicevali. MOM namreč še vedno ni sprejela odloka o javnem redu in miru, na kar v SČS Nova vas opozarjamo že leto in pol.

V času, ko se je odvrtil prvi krog zborov SČS in SKS, smo se v Novi vasi srečali še drugič. Držali smo se dogovora prejšnjega srečanja in smo točke dnevnega reda, ki so izhajale iz sklepov preteklega zbora, ponovno predelali. Vse, od prve do zadnje. Ugotovili smo, da SSVUJD pridno dela na zastavljeni problematiki, da pa na njihove zahteve še ni bilo konkretnih odzivov. Razvila se je tudi debata o tem, kaj so zadeve, ki jih rešujemo na samoorganiziranih zborih četrtne skupnosti in za kaj se morajo angažirati prebivalci oziroma etažni lastniki večstanovjskih stavb; kdaj je za rokav potrebno pocukati upravnika in ga opomniti, da bi bilo funkcionalna zemljišča pametno knjižno urediti. Glede na to, da smo se na zborih o tem že seznanili in tudi pripravili smernice, po katerih se upravniki in

stanovalci lahko ravnajo, jim bo z našo pomočjo definitivno nekoliko lažje. Začrtali smo postopke urejanja prenosa lastništva funkcionalnih zemljišč na lastnike večstanovanjskih zgradb, stanovalci (lastniki) s svojimi upravniki pa morajo te postopke sprožiti. Prišli smo do zaključka, da lahko svoje nezadovoljstvo s kontrolami mestnega redarstva na našem območju ter neustrezno prometno signalizacijo rešimo na dva načina. Lahko na odgovorne naslovimo dopis, kar smo v preteklosti že storili, lahko pa jih povabimo na enega od prihajajočih zborov in tako neposredno vzpostavimo dialog z njimi. Pogovarjali smo se tudi o podaljšanem času gostinskega lokala, ki krati spanec okoliškim prebivalcem in ugotovili, da je svet mestne četrti že preklical izdano soglasje za podaljšan delovni čas in pozval tudi policijo, da se ustrezno odziva na pozive, pritožbe in prijave prebivalcev. Precej je bilo govora tudi o tem, kako se zoperstaviti in odstraniti belo omelo, zajedavca, ki ogroža drevesa v naši mestni četrti. Po tem, ko smo obdelali različne možne pristope, smo se zedinili o tem, da jubilejni 50. zbor SČS NV namesto v dvorani mestne četrti, preživimo na prostem. Odpravili se bomo na jesenski izobraževalni sprehod po Novi vasi, evidentirali bela omela na drevesih javnih površin, ter druge probleme, ki jih bomo med sprehodom opazili. Po analizi stanja bomo spisali dopis, ga naslovili pristojnim službam z zahtevo, da zajedavca odstranijo oziroma se samoorganizirali v primeru njihove neodzivnosti. Se vidimo torej, v četrtek, 1. 10. ob 17.00 pred

stavbo Mestne četrti Nova vas. Čaka nas prijetno in koristno popoldne zunaj.

SČS Magdalena, 8. 9. 2015

V torek, 8. septembra, smo se po poletnem premoru zbrali tudi prebivalci Magdalene. Veliko je bilo rečenega na temo zapuščenega gradbišča med Jezdarsko, Žitno, Žolgarjevo in Betnavsko ulico. Delovna skupina nam je predstavila, kaj so dognali pred in med počitnicami. Sklenili smo, da je skrajni čas, da se lotimo organizacije čistilne akcije in z njo prestopimo visoke ograje tega zagrajenega gradbišča. Postopoma območje skupaj spremenimo v prostor. Tak prostor, kamor radi zavijemo, ne pa le odbrzimo mimo, tak, ki se bo zapisal med primere dobrih praks časne rabe območja, katerega namembnost je sprva dolgo mirovala, nato pa so jo prebivalci vzeli v lastne roke.

Govorili smo tudi o tem, kako Magdalenski park še zdaleč ni deležen oskrbe, ki si jo zasluži, kako so naše ceste neposrečeno zakrpane in kako več kot očitno ne velja, da ima pešec zmeraj prednost. Iskali smo rešitve na prepoznane probleme in se odločili, da do prihodnjega srečanja spišemo nekaj dopisov, dokumentiramo nepravilnosti in jih skupaj oblikujemo in naslovimo odgovornim. Prizadevamo si namreč za boljše okolje in večjo prometno varnost. Odkar v središču mesta poteka sprememba prometnega režima, v četrti opažamo velik porast prometa.

Zbor smo končali v duhu spoznavanja z novimi udeleženci, ki so bili navdušeni nad našimi dejav-

V Magdaleni se na področju oživitve degradiranega prostora - zapuščenega gradbišča, nekaj premika :)

nostmi. Obljubili so, da pridejo tudi naslednjič. Se vidimo torej čez 14 dni, v torek, 22. 9. ob 18.00 v prostorih MISC INFOPEKA, v soboto, 26. 9. dopoldan pa na čistilni akciji zapuščenega gradbišča. Podrobnejše informacije še sledijo

SČS Radvanje, 8. 9. 2015

Po poletnem premoru se je zbor SČS Radvanje energično lotil tako starih kot novih tem. V ospredju je bil projekt participatornega proračuna, ki se bo izvajal v MČ Radvanje. Eden izmed predlagateljev je na zboru pojasnil, da gre pri participatornem proračunu za mehanizem soodločanja občanov pri tem, kako naj se porabijo občinska sredstva. V sklopu participatornega proračuna bodo tako lahko občani iz MČ Radvanje predlagali investicije ali projekte, za katere menijo, da bi jih bilo potrebno v kraju opraviti, kasneje pa bodo z glasovanjem določili kateri so bolj prioritetni in kateri manj. Občina Maribor bi bila potem dolžna izkazano voljo občanov upoštevati pri pripravi proračuna za 2016.

Poleg participatornega proračuna pa so se udeleženci dotaknili tudi drugih tem, na primer dejstva, da MČ Radvanje že mesece nima svojega tajnika, kar onemogoča učinkovito delovanje organa. Spregovorili so tudi o delovanju Samoorganiziranega sveta za varstvo uporab-

nikov javnih dobrin (SSVUJD). Udeleženec zбора, ki deluje v tem telesu je pojasnil, da so čez poletje ugotovili, da je Snaga nezakonito povzela cene komunalnih storitev in so jo prijavili tržni inšpekciji, ki je pričela s preiskavo.

Nazadnje so se pogovorili tudi o statusu MČ Radvanje kot turističnem delu mesta in izpostavili, da se v kraj za ta namen zelo malo vlaga; nepovezani so ponudniki turističnih storitev, krajanov pa nikoli nihče ne vpraša za mnenje. Tej temi so se odločili nameniti več pozornosti, zato nameravajo na prihodnji zbor povabiti direktorico Zavoda za turizem Maribor - Pohorje.

SKS Kamnica, 9. 9. 2015

Včerajšnji zbor SKS Kamnica je sprva potekal v razburljivem in nato v izjemno solidarnem vzdušju. Večino krajanov namreč družijo že 10-letno čakanje na ureditev kanalizacije ali spodbud za ureditev čistilnih naprav, vendar se nujno potrebni in vedno znova obljubljeni koraki s strani odgovornih kar ne zgodijo. Težave se tako pojavljajo že pri pridobitvi vseh informacij, ki bi omogočale vsaj jasen pogled na situacijo, da lahko vzamejo stvari v svoje roke.

Odpri smo tudi temo ureditve situacije s smetmi in ločevanjem ter sanacije nevarnega plazju v Rošpohu, korake za razrešitev pa bomo načrtovali za naslednje zборе. Prioriteta naših direktnih akcij bo ostala kanalizacija, kjer je rok odgovornim za ureditev težav potekel že leta nazaj.

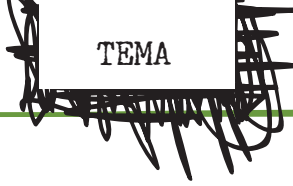
Naslednji zbor SKS Kamnica bo Kulturnem domu Kamnica v sredo, 23.09.2015, ob 18.00.

SČS Tabor, 9. 9. 2015

Na prvem jesenskem zboru SČS Tabor so udeleženci sooblikovali precej dolg dnevni red, kar samo kaže na dejstvo, koliko je stvari v lokalni skupnosti, za katere krajan menijo, da bi jih bilo treba urediti ali spremeniti. Zaslugo za to, da so kljub vsemu uspeli predelati vse predlagane točke nedvomno tiči v dejstvu, da krajan na zboru SČS Tabor med sabo komunicirajo brez zadržkov, vedno s kančkom humorja, pripravljeni pa so pomagati tudi pri reševanju težav, ki se jih

Radvanjčane zanima, kaj natančno naj bi poimenovali "Pohorje" v nazivu Zavoda za turizem Maribor - Pohorje, ki je očitno svoje mesto našlo le v imenu pristojne organizacije, ne pa v načrtih.

neposredno ne tičejo, ob jasno izraženem pogoju, da so na delo pripravljene tudi neposredno vpleteni prebivalci.

Tako so na zboru sklenili, da na pristojne naslovijo vprašanja in zahteve v zvezi s skrbjo za zelene površine v skupnosti, tudi za odpravo alergene ambrozije, ki so jo našli na zapuščenem športnem igrišču.

Da so funkcionalna zemljišča in ostala zemljišča v okolici stanovanjskih skupnosti večkrat neurejena in celo zapuščena, uničena, gre pripisati nezmožnosti stanovalcev, da se povežejo v skrbi za neposredno okolico, velikokrat pa tudi dejstvu, da lastništvo le teh sploh ni jasno in poznano. Tako udeleženci tokratnega zbora pozivajo stanovalce v takšnih soseskah, ki so pripravljene kaj postoriti za lepše urejeno okolico, da se pridružijo ljudem na zboru, ki so jim pripravljene pomagati. Prav tako se bodo poslužili že oblikovanega postopkovnika za ponovno pridobitev funkcionalnih zemljišč, ki so ga oblikovali v sosednji SČS Nova vas.

Na veliko zadovoljstvo zbora se je tudi na Taboru oblikovala delovna skupina za promet, ki se bo povezala z delovnimi skupinami, ki že delujejo na problematiki najhrupnejše ceste v Sloveniji – Ceste Proletarskih brigad, nagovorila problematiko množice parkiranih tovornih vozil v spalnih naseljih, zagotovo pa tudi nerazumljivo sanacijo cestišč, ko izvajalci krpaajo luknjo po luknjo, kar zagotovo ni racionalno početje.

Naslednji zbor, na katerega vas prisrčno vabimo, je v sredo, 23. septembra, ob. 18.00, v dvorani MČ Tabor na Metelkovi.

SČS Center in Ivan Cankar, 10. 9. 2015

Očitno so bile teme tokratnega zbora SČS CIC zanimive, saj so pritegnile osem prebivalcev četrti, ki so se zbora udeležili prvič. Njihovi »žulji« so sovpadali s problemi, ki se jih združeni SČS lotevata že dve leti. Z novimi ljudmi pa so kot vedno prišle tudi nove ideje. Tako se je delovni skupini za urejanje Mestnega parka, Treh ribnikov in poti na Piramido pridružil nov član, ki je s svojimi predlogi hitro dosegel konsenz med udeleženci. Vsi so se strinjali, da bi bili pitniki vode zelo dobrodošli tudi ob poti na Piramido in, da med rekreativci, ob katere

spada tudi sam, obstaja velik interes, da se na področju parka ali Piramide postavi fitnes na prostem. Verjame in to bo tudi preveril, da je veliko uporabnikov pripravljenih fizično in denarno podpreti ta predlog.

V debati se je razvila tudi ideja, da se začne urejati prostore za prosto gibanje psov. Dogovorili so se, da se ideja udejanja v okviru iste delovne skupine, po potrebi pa se ustanovi nova. Interes in možnosti uresničitve bo preverila udeleženka, ki je temo izpostavila. Predlog, da bi se za ta namen uvedla posebna davščina, je sprva naletel na protest, nato pa so se strinjali, da bi že z zneskom enega ali dveh evrov na leto, ob velikem številu psov v mestu, lahko zbrali sredstva, s katerimi bi se dalo marsikaj urediti.

Temo urejanja mestnega jedra je, ob pohvalah za ureditev Gosposke, razvnelo zaprtje Koroške ceste. Opozorili so, da se je s spremembo režima, močno povečal promet predvsem v okolici šol na Gosposvetski, kar zmanjšuje varnost otrok na ustaljenih šolskih poteh (tudi do OŠ Bojana Illica). Udeleženci so se na koncu strinjali, da je ob poskusnem zaprtju čas, da se temeljito premisli o prometu v mestu. Pripravili bodo dopis z opozorili, udeležili pa se bodo tudi pogovora, ki ga na to temo pripravlja delovna skupina TUS (trajnostna urbana strategija).

Vabljeni na naslednji zbor, v četrtek, 24. septembra, ob 18.00, v prostore Zveze prijateljev mladine na Razlagovi 16.

SČS Pobrežje, 16. 9. 2015

Zbor samoorganizirane četrtne skupnosti Pobrežje, ki se ga je udeležilo veliko novih udeležencev, se je nadaljeval prav tam, kjer se je pred poletjem zaključil. Pri problematiki prometne ureditve in neozidnosti Nigrada, ki menda lahko travo kosi zgolj petkrat letno – jasno, da se izgovarjajo na pomanjkanje sredstev. Vendar se zbor ni zaključil pri tem. Veliko je bilo vprašanj novih udeležencev o učinkovitosti in hitrosti delovanja zbora SČS, kar so moderatorji pojasnili. Sklenjeno je bilo, da nadaljujejo s pritiski na odločevalce in javna podjetja, ki nemalokrat površno opravljajo svoje delo ali pa ga sploh ne. Zbor je sklenil tudi, da bodo pripravili seznam problematičnih prometnih ureditev in na osnovi

tega pozvali MOM, naj pripravi revizijo prometne ureditve v MČ Pobrežje.

V nadaljevanju zбора so udeleženci izpostavili probleme, ki so več ali manj skupni celotni mestni četrti Pobrežje, vendar jih je bilo trebačasno parkirati in jih bo SČS obravnavala na naslednjem zboru, ki bo 30. septembra ob 18h v prostorih MČ Pobrežje.

SČS Studenci, 17. 9. 2015

Na prvem zboru so Studenčanke in Studenčani večkrat izpostavili, da se počutijo zapostavljene. Eden izmed udeležencev se je spraševal: Ali nismo tudi mi del mesta? Starejši člani samoorganiziranih četrtih zborov pa so jih bodrili, da niso sami ali pozabljeni, saj je namen tovrstnih zborov ravno v povezovanju, skupnosti, samoorganiziranju in direktnih akcijah. Če stopijo skupaj, lahko marsikaj spremenijo. S prizadevanjem za boljši jutri bodo skupaj dosegli, da jih slišijo tudi tisti, ki za njih za zdaj še nimajo posluha in jih nenehno ignorirajo.

Na zboru so udeleženke in udeleženci izpostavili številne probleme. Pogovarjali so se o problematiki divjih odlagališč v Studenškem gozdu, ki naj bi bila povezana s pomanjkanjem ustreznih kontejnerjev, zaradi česar se bodo obrnili na Snago. Izpostavili so komunalne probleme, kot to, da Brnčičeva ulica in začetek Gozdne ulice nimata kanalizacije, kljub temu pa tamkajšnji prebivalci plačujejo odpadne vode. Zato si še posebej želijo, da bi se tudi pri njih uredila kanalizacija. O tem bodo na zborih še govorili. Sledila je problematika prometne ureditve na Limbuški ulici, ki zaradi prometne preobremenjenosti in zaparkiranih pločnikov pred gostinskimi lokali najbolj ogroža najmlajše. Za pomoč se bodo najprej obrnili na četrtni svet, če to ne bo zaleglo, pa še na redarsko službo.

Eden od ključnih problemov na Studencih ostaja obvoznica, za katero si Studenčani prizadevajo že več let, saj bi prometno razbremenila Studence, Radvanje, Pekre in Limbuš. Še naprej si bodo prizadevali za zbiranje podpisov pod peticijo in pritiskali na odgovorne.

Novi udeleženci so še posebej izpostavili zaposavljenost Sokolske ulice, nujno zamenjavo

nevarnih azbestnih cevi, omenjali nevarne električne vode in neustrezne protihrupne ograje ob Qlandiji. O vseh teh temah se bodo pogovarjali na naslednjem zboru, saj nam je za vse zmanjkalo časa. Smo jih pa moderatorju lahko ob koncu razveselili z novico, da je stopila z nami v stik nevladna organizacija, ki je pripravljena ponuditi sredstva za izgradnjo otroškega igrišča. Zato se bodo v prihodnje dogovarjali o ustrezni lokaciji in z letakiranjem v bližnjih naseljih pozivali vse, ki si prizadevajo za vzpostavitev prvega otroškega igrišča na Studencih.

Naslednji zbor bo v sredo, 30. 9. 2015, ob 18:15 v prostorih MČ Studenci na Erjavčevi 43.

Bo tako kdaj tudi na Studencih?

SKS Pekre, 17. 9. 2015

Prvega popočitniškega zбора se je udeležilo tudi šest krajanov, ki so bili na zboru prvič. Novi udeleženci so na zbor prinesli nove teme. Zbor so se udeležili predvsem zaradi nepreverjenih novic, ki so v preteklem tednu zaokrožile v medijih o domnevnem nameščanju beguncev, ki zaradi zapiranja Madžarskih mej, iščejo svojo pot v Evropo, preko ozemlja Slovenije. Krajanji so bili kritični zaradi slabega informiranja in informacijskega molka pristojnih služb. Glede na odzive, ki so jih bili deležni pri zbiranju informacij pri (domnevno) pristojnih, je sklepato, da so pristojne službe MOM na problematiko beguncev, ki se ji očitno ne bo mogoče izogniti, slabo pripravljene. Za teme, ki so ostale nerazrešene pred poletnimi počitnicami, so se krajanji dogovorili, da bodo o njih razpravljali na naslednjem zboru, ki bo 1. oktobra ob 18:00.

Začasna raba zapuščenih gradbišč za večjo povezanost prebivalcev mestnih četrti

Ideja o mestu kot o dograjenem stanju nima prav veliko zveze z realnostjo. Pogosto se raba objekta začne preden se gradnja dokonča. Z gradbišči smo se v mestih navadili živeti, a zadnja leta jih je vse več.

To, da je iz kakršnekoli uporabe za dalj časa izvzet del mestnega prostora, kot v primeru mirujočih gradbišč, ima za delovanje in razvoj mesta nekaj precej neugodnih posledic. To so ugotovili tudi prebivalke in prebivalci mestne četrti Magdalena, kjer med eno stanovanjsko sosesko za napol porušeni in zvitimi gradbenimi ograjami ždi zemljišče, ki je bilo namenjeno za gradnjo blokov, podobnim tistim okoli njega. Na srečo, pravijo prebivalci, ta ogromen blok ni bil nikoli zgrajen, saj bi se v sosesko, ki je že tako prepolna ogromnih blokov, moral dobesedno stisniti. Zapuščeno gradbišče, ki je sedaj zaradi drevja in grmovja, ki je zrastle v vseh teh letih, vsaj majhna zelena oaza med blokii, pa je vseeno še prepolno gradbenega materiala in drugih odpadkov, ki se kopičijo zmeraj, kadar neko območje pustimo propasti in še to na zelo viden način.

Na enem izmed zborov samoorganizirane četrtne skupnosti Magdalena se je tako nekaterim udeleženkam in udeležencem iz ulic, ki mejijo na to območje, porodila ideja o zeleni

prenovi zapuščenega gradbišča in vzpostavitvi njegove začasne rabe. Nekateri prebivalci se sicer sprva s predlogom niso strinjali, saj so se bali, da bo urejeno in predvsem odprto območje, še več ljudi pritegnilo k odmetavanju odpadkov in huliganstvu. Zato smo na enega izmed zborov SČS Magdalena povabili arhitekta Marka Peterlina iz Inštituta za politike prostora, da nam je pojasnil, kako vzpostaviti začasno rabo zapuščenega gradbišča. Predavatelj je pojasnil, da se je za najbolj obetavno rešitev za mirujoča gradbišča v zadnjem desetletju ali dveh izkazala začasna raba prostora. Zapuščena območja v stanovanjskih soseskah namreč negativno vplivajo na družbeno povezanost, saj večje razdalje med dejavnostmi in prebivalci otežujejo vsakdanje in naključne stike, kar zmanjšuje socialni kapital širšega območja. Osiromašeno je tudi lokalno gospodarstvo, povečujejo se stroški za vzdrževanje komunalne infrastrukture.

Začasna raba se zatorej pojavi kot vmesno stanje, dokler se ne vzpostavi predvidena nova raba, in je praviloma časovno omejena. Primeri

V Madridu je na lokaciji zapuščenega javnega bazenskega kompleksa nastalo interaktivno prizorišče za druženje, razpravo in kreativne izbruhe vseh vrst.

začasne rabe prostora so pogosto primeri samoorganiziranih in skupnostno naravnanih pobud, pa naj si bo s področja kulture, športa, vrtnarjenja itn. Začasna raba izboljšuje prostorske pogoje za različne dejavnosti in urbane skupnosti, s čimer pomembno vpliva na vznik in uresničitev posameznih pobud ter na dvig kakovosti in pestrosti življenja v mestnih četrtih. Prebivalci in uporabniki prostorov in širših območij so njihovi ključni skrbniki, spremljajo, da je prostor urejen, da ni smeti in skrbijo za osnovno varnost. S tem se vzpostavi socialni nadzor, ki močno zmanjšuje ali celo povsem

preprečuje vandalizem. Začasna raba prostora ima poleg pozitivnih ekonomskih učinkov tudi pozitiven vpliv na skupnost, saj povezuje prebivalke in prebivalce, spodbuja njihovo ustvarjalnost in realizacijo konkretnih idej, preprečuje propadanje mestnih četrti in spodbuja njihovo revitalizacijo ter zmanjšuje okoljska tveganja.

Upamo torej, da se bodo prebivalke in prebivalci Maribora, udeleženci zborov SČS in SKS, ki živijo v neposrednih bližinah zapuščenih gradbišč, združili moči in se povezali v majhne skupnosti za velike spremembe tudi na tem področju. 🌱

Dolgo zaprto gradbišče ob Resljevi ulici v Ljubljani je danes skupnostni vrt mnogih okoliških prebivalcev, hkrati pa prostor za različne oblike ustvarjalnih druženj - za otroke in odrasle. Pobuda Onkraj gradbišča, zaslužna za odprtje in ponovno uporabo degradiranega prostora, prav v teh dneh praznuje peto leto svojega delovanja. Čestitamo!

ČETRNI in KRAJEVNI ZBORI v OKTOBRU

SČS Pobrežje	sreda, 30. 9., ob 18.00	MČ Pobrežje, Kosovelova 11
SČS Studenci	sreda, 30. 9., ob 18.00	MČ Studenci, Erjavčeva 43
SČS Nova vas	četrtek, 1. 10., ob 17.00	MČ Nova vas, Radvanjska c. 65
SKS Pekre	četrtek, 1. 10., ob 18.00	Dom kulture Pekre, Bežjakova 4
SČS Radvanje	torek, 6. 10., ob 18.00	MČ Radvanje, Lackova 43
SČS Magdalena	torek, 6. 10., ob 18.00	MISC INFOPEKA, Ob železnici 16
SKS Kamnica	sreda, 7. 10., ob 18.00	KS Kamnica, Vrbanska 97
SČS Tabor	sreda, 7. 10., ob 18.00	MČ Tabor, Metelkova 63
SČS Center in Ivan Cankar	četrtek, 8. 10., ob 18.00	Zveza prijateljev mladine, Razlagova 16